

SOĞUTMA SİSTEMLERİ TEKNİSYENİ

TANIM

Soğutucu cihazların montaj, bakım ve onarımını yapabilen, soğutma sistemlerini proje ve standartlara uygun olarak kuran, maliyet ve iş akışını kontrol eden, mesleğinde iş planlaması yapabilen kişidir.

A- GÖREVLER

- Soğutma amacıyla kullanılan araç, cihaz, teçhizat ve makinelerin hazırlanmış projeye uygun, verimli ve ekonomik yöntemler kullanılarak kurulumunu yapar.
- Kullanılacak araçların kontrolünü ve ayarlarını yaparak devreye sokar ve kullanıma hazır halde teslim eder.
- Kurulmuş soğutma cihazının ve tesisatlarının düzenli/periodyk bakım ve onarımını yapar.
- Soğutma cihazındaki ve tesisatındaki bozukluğu saptar.
- Soğutma cihaz ve tesisatlarında ortaya çıkan bozuklukların giderilmesi için arızalı parçaları tamir eder ya da yerine yenisini takar.
- Soğutma cihazlarının gaz verme basıncını ayarlar, uygun vakumlama işlemlerini, izolasyonunu, kaçak testlerini ve diğer kontrollerini yapar.
- Soğutma sistemleriyle ilgili komple montaj resimlerini ve şemalarını inceler, doğru olarak okur ve çizer, uygulama alanlarına aktarır.
- Makine ve teçhizatı bakımlı ve düzenli kullanır; ayrıca makinanın ve teçhizatın sürekli kullanıma hazır halde olmasını sağlar.
- Soğutma sistemleri servis işlemleri için İş Sağlığı ve Güvenliği, yangın ve acil durum kurallarını uygular.
- Soğutma sistemleri servis işlemleri için çevre koruma mevzuatına uygun çalışılmasını sağlar.

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

Oksi-gaz kaynak ile elektronik ark kaynak takımları, bakır boru takımı, avometre, gaz şarj manifoldu, gaz silindirleri, gaz kaçak dedektörleri, vakum pompası, refrektometre, kompresör, kondanser, expansion valf, yağ seperatörü, reziver, termostatlar, elektriksel ölçme aletleri, yüksek ve alçak basınç anahtarı, pense, tornavida, kurbağacık, açık ağız anahtarı vb.

SOĞUTMA SİSTEMLERİ TEKNİSYENİ

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

- Soğutma Sistemleri Teknisyeni olmak isteyenlerin;
- Makine parçaları arasındaki ilişkiyi görebilen ve şekil ilişkilerini algılayabilen,
 - Bilgisayar kullanma becerisi gelişmiş,
 - Dikkatli, tedbirli ve sorumluluk sahibi,
 - Tasarım ve çizim yeteneğine sahip,
 - İşbirliğine ve ekip çalışmalarına yatkın,
 - Kayıt tutma ve raporlama becerisi gelişmiş,
 - Temel ilkyardım bilgi ve becerisi olan kimseler olmaları gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Atölyelerde ve soğutma sisteminin kurulacağı binalarda, marketlerde, soğuk hava depolarında, evlerde ve işyerlerinde vb. değişik mekânlarda yürütürler. Çalışılan ortam çoğu zaman kapalı olup, bazen sıcak bazen de soğuktur. Yüksek ve tehlikeli yerlere çıkmaları gerekebilir. Bu meslekte çalışanlar işveren, usta, müşteri ve diğer meslek elemanları ile iletişim halindedirler.

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi; mesleki ve teknik ortaöğretim okul/kurumlarının Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme Alanı “Soğutma Sistemleri” dalında verilmekte iken yeni uygulamaya göre bu isimde dal bulunmamaktadır. Aşağıdaki eğitimle ilgili bilgiler eğitimin verildiği dönemi kapsamaktadır.

Ayrıca, yeterli sayıda müracaat olması durumunda mesleki eğitim merkezlerinde de aynı alan ve dal altında mesleğin eğitimi verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

- Ortaokulu tamamlamış olmak,
- Milli Eğitim Bakanlığınca okul türlerine ve alan/dala göre belirlenen giriş koşullarını taşımak.

EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

- Mesleğin eğitim süresi 4 yıldır.
- Ortak genel kültür dersleri 9. sınıfta verilmekte olup yıl sonunda öğrenci alanını belirler.
- Alanda yer alan tüm dallara yönelik ortak yeterlikleri kazandıran dersler 10. sınıfta verilmektedir.
- 10. sınıfın sonunda, bölgesel ve sektörel ihtiyaçlar, okulun donanımı, öğretmen ve fizikî kapasitesi ile öğrencilerin ilgi ve istekleri de dikkate alınarak dal seçimi yapılmaktadır.
- Dala ait yeterlikleri içeren dersler 11. ve 12. sınıfta verilmektedir.

Mesleki eğitim, okulda teorik/uygulamalı, işletme ve atölye ortamlarında ise uygulamalı olarak verilmektedir.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Meslek eğitimini bitirenler meslek lisesi diploması verilmektedir.

SOĞUTMA SİSTEMLERİ TEKNİSYENİ

E- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Meslek eğitiminden sonra, meslek elemanları, soğutma sistemlerini imal eden işletmelerde, çeşitli markalara ait soğutma cihazlarının satışını ve montajını birlikte yapan bayilerde, soğutma sistemlerinin montaj, bakım ve onarım yetkili servislerinde, çeşitli büyük işyerlerinde fabrika, kapalı alışveriş merkezi vb. yerlerde kurulu bulunan soğutma sistemlerinin bakım ve onarım işlerinde çalışabilirler. Meslek eğitimlerini tamamlayarak diplomasını alanlar, gerekli sermayeye sahip olurlarsa alanlarında kendi işyerlerini de açabilirler. Ülkemizin iklim yönünden farklılıklar göstermesi nedeni ile soğutma cihazlarına, tarım ülkesi olması nedeni ile soğuk hava depolarına ihtiyaç her geçen gün daha da artmaktadır. Teknolojik gelişmeler sonucu çok çeşitli markalarda yerli ve yabancı soğutma sistemlerinin yaygınlaşması ile bu alanda çalışacak meslek elemanlarına ihtiyaç duyulmaktadır.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

- 3308 sayılı “Mesleki Eğitim Kanunu” gereğince, asgari ücretin net tutarının yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30’undan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 15’inden aşağı olmamak üzere ücret verilir.
- Eğitim gören öğrencilerin iş kazası ve meslek hastalıkları ile ilgili sigorta primleri devletçe karşılanır.
- Öğrenciler, mesleki eğitim yaptıkları işletmelerin sosyal imkânlarından faydalanır.

EĞİTİM SONRASI

Eğitim sonrası kazanç çalışılan sektör ve işletmeye göre değişebilmektedir. Kamu sektöründe kazanç; derece, kıdem ve işyerindeki statüye göre değişmektedir. Özel sektörde ise net asgari ücretin 2 katı tutarında ücretle başlayıp yeteneğe ve deneyime göre de değişmektedir.

SOĞUTMA SİSTEMLERİ TEKNİSYENİ

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Meslek liselerinin Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme Alanı Soğutma Sistemleri dalından mezun olanlar, alanın/bölümün devamı niteliğinde olan ve YKS Kılavuzunda belirtilen yükseköğretim (ön lisans/lisans) programlarını tercih ettikleri takdirde ek puan verilmektedir.

Ayrıca mezunlar, yükseköğretime giriş sınavlarında başarılı oldukları takdirde, YKS Kılavuzunda belirtilen programlara yerleştirilebilirler.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

Kamu kurum ve kuruluşlarında branşlarında görev alan mezunlar, genel lise mezunlarına göre bir üst derece ile işe başlarlar.

Kendi işyerlerini kuranlar, girişimci olarak da ilerleme kaydedebilirler.

BENZER MESLEKLER

- Sıhhi Tesisatçı,
- Soğutma ve İklimlendirme Teknisyeni.

SOĞUTMA SİSTEMLERİ TEKNİSYENİ

H- EK BİLGİLER GÖREV

- İş organizasyonu yapar,
- Çevre koruma önlemleri alır,
- İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin faaliyetleri uygular,
- Kalite Yönetim Sistemi kurallarına uygun çalışır,
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

I- KAYNAKÇA

- Meslek elemanları,
- 3308 Sayılı “Mesleki Eğitim Kanunu”,
- MEB Mesleki ve Teknik Öğretim kitapları.
- www.megep.meb.gov.tr,
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

İ- AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr
- Ulusal Meslek Bilgi Sistemi <http://mbs.meb.gov.tr/>
- Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi <http://osym.gov.tr/>
- Bünyesinde Meslek Bilgi Merkezi Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri

Bu dosya; meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.